

המוסד לביטוח לאומי
אגף גמלאות משפחה-תחום אמהות

חוזר מס': 1456	תאריך: 09/03/2017
נושא: אמהות שם החוזר: שינוי בדרך חישוב הבסיס לגמלת אמהות לשכירה	
מטרת החוזר: עדכון בדבר השינויים בחוק בנושא הבסיס לחשוב גמלת אמהות	
פתח דבר	
גלריית רכיבים <div style="text-align: center;"><p>קרטריונים לזכאות</p><p>הוראות לביצוע במערכת ממוחשבת</p></div>	
נספחים : נוסח החוק	
רשימת תפוצה <ul style="list-style-type: none">● נמענים לביצוע: מנהל תחום גמלאות מנהלי מחלקה משפחה פקידי תביעות אמהות● העתק לידיעה: מנהלי סניפים, מנהלי סניפי משנה, פקידי דלפק קדמי, מוקד טלפוני צפת/רחובות, דימונה.	

כתיבת חוזר: אתי נמרודי מנהלת תחום בכירה-אמהות

המוסד לביטוח לאומי
אגף גמלאות משפחה-תחום אמהות

פתח דבר

ביום 21 בנובמבר 2016, התקבל בכנסת תיקון מס' 176-שעניינו **חישוב דמי לידה ליולדת שכירה**

התיקון שנערך בסעיפים 54 ו-55 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי:
בעת חישוב גמלת אמהות לעובדת שכירה יבחנו הכנסותיה ב-3 החודשים שקדמו ליום הקובע וכן ב-6 החודשים שקדמו ליום הקובע, וזכאותה תקבע בהתאם **להכנסתה היומית הממוצעת הגבוהה מבין שתי התקופות.**

תוקף: תחילתו של תיקון זה הוא ביום **1.3.17**
והוא יחול על **לידות** שאירעו ממועד זה ואילך לגבי התביעות הבאות: דמי לידה לאם, דמי לידה לאב, תגמול מיוחד לבן זוג של יולדת נכה וכן לידה בהליך פונדקאות.
לגבי שאר גמלאות מחליפות שכר: גמלה לשמירת היריון, דמי אומנה, דמי אימוץ וכן תגמול מיוחד ליולדת שנפטרה, הוראות החוק יחולו על מי **שיום הקובע** הוא 1.3.17 ואילך.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
אגף גמלאות משפחה-תחום אמהות

**קריטריונים
לזכאות**

סעיף 53 לחוק נקבע כי:

"דמי לידה ליום הם שכר העבודה הרגיל של המבוטחת... כשהוא מחולק ב-30"

סעיף 54 לחוק נקבע כי:

"שכר העבודה הרגיל... הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטחת ברבע השנה שקדם ליום הקובע ב-90 או בששת החודשים שקדמו ליום הקובע ב-180, לפי הגבוה מבניהם

בהתאם לזאת גמלה מחליפת שכר למבוטחת (או למבוטח) שאינה עובד/ת עצמאית, תחושב לפי הכנסתה היומית הממוצעת, הגבוהה מבין שתי החלופות הבאות:

1. השכר ברבע השנה שקדם ליום הקובע מחולק ב-90
2. השכר בששת החודשים שקדמו ליום הקובע מחולק ב-180

תקנות 2. (א)(ב) ותקנה 2.א. לתקנות הביטוח הלאומי (אמהות), תשי"ד-1954 יתוקנו ויותאמו לאמור בחוק.

תקנה 2. (א) ותקנה 2(ה) נותרו כפי שהן כיום להלן פירוט:

- 2. (א) **תקנת הצמצום** - עוסקת במי שנפגעה הכנסתה בשל ההיריון באחד או יותר מחודשי הבסיס לחישוב הגמלה. התקנה מאפשרת חישוב לפי רבע שנה שקדם למועד הירידה בשכר. תקנת הצמצום נותרה בעינה והחישוב יתבצע לפי ההכנסה ברבע השנה הקודם ללא בחירה בין 3 ל-6 חודשים.
- 2. (ב) **השלמת ימי היעדרות** - תקנה זו עוסקת במי שנעדרה מעבודה במהלך חודשי הבסיס לחישוב הגמלה ולא שולם לה מלוא השכר מפאת סיבה שאינה תלויה בה. התקנה מאפשרת חישוב הבסיס בתוספת ימי היעדרות. התקנה הותאמה לתיקון בחוק ויש לחשב הגמלה בתוספת ימי היעדרות בכל 6 החודשים שקדמו ליום הקובע כפי שהיה נהוג עד כה לגבי רבע השנה. לא מיותר לציין כי, כל ההנחיות בדבר הסיבות להשלמות שכר כגון: חל"ת מאושר, חופשת קיץ, מחלת בן משפחה ועוד, חלות על כל חודשי הבסיס החדש לחישוב.

המוסד לביטוח לאומי
אגף גמלאות משפחה-תחום אמהות

- 2. (ה) **שינוי מעמד** - תקנה זו עוסקת במי ששינתה מעמדה במהלך חודשי הבסיס, תקנה זו כאמור לא תוקנה ובחינת שכרה ייעשה במהלך 3 החודשים שקדמו ליום הקובע, כמפורט בתקנה.
- 2.א. **תקופת חודשי הבסיס**- בתקנה זו נקבעו חודשי הבסיס לעניין סעיף 54 והם 6 החודשים או 3 החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו חל יום הפסקת העבודה.

עובדת עצמאית: ההנחיה בחוק לחישוב הגמלה על בסיס ההכנסה ברבע השנה שקדם ליום הקובע או השכר ברבע השנה שקדם לשנה שבה חל היום הקובע הגבוה מבניהם נותרה בעינה.

עובדת שכירה ועצמאית: מהאמור עולה כי, יתכן מצב שעובדת שכירה ועצמאית שנמצא כי הכנסתה כעצמאית בשנה קודמת (בעקבות קבלת שומה) גבוהה יותר מההכנסה בשנה בה חל היום הקובע, יהיה לה בסיס לחישוב אחד כשכירה ובסיס חישוב אחר כעצמאית. **ראו בהמשך צילום מסך.**

[חזרה](#)

בברכה

עליזה ברלזון
מנהלת אגף גמלאות משפחה

המוסד לביטוח לאומי
אגף גמלאות משפחה-תחום אמהות

נספח 1

נוסח החוק

חוק הביטוח הלאומי (תיקון נוס' 183), התשע"ז-2016*

1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995' (להלן – החוק העיקרי), תיקון סעיף 54 בסעיף 54 –
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ולעניין מבוטחת כאמור בסעיף קטן (ב)(1) ר(3) – הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטחת ברבע השנה שקדם ליום הקובע ב־90, או בששת החודשים שקדמו ליום הקובע ב־180, לפי הגבוה";
- (2) בסעיף קטן (ב)(3), במקום "האמור" יבוא "או ששת החודשים האמורים".
2. בסעיף 55(3) לחוק העיקרי, במקום "התקופה של רבע השנה" יבוא "התקופות".
3. תחילתו של חוק זה ב־1 בחודש שלאחר שלושה חודשים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה), והוא יחול לגבי לידה שאירעה ביום התחילה ואילך.

בנימין נתניהו	חיים כץ
ראש הממשלה	שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום כ' בחשוון התשע"ז (21 בנובמבר 2016); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעת חוק הכנסת – 655, מיום י"ט בתמוז התשע"ז (25 ביולי 2016), עמ' 173.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"ו, עמ' 1093.